

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.III.38.141/2016/7.

A tanács tagjai: . Kovács András a tanács elnöke
 . Fekete Ildikó előadó bíró
 . Kovács Ákos bíró

A felperes: felperes neve
()

Képviselője: Antalné dr. Szakáll Csilla ügyvéd
()

Az alperes: alperes neve
()

Képviselője: jogtanácsos

Alperesi beavatkozó: Alperesi beavatkozó
(fél címe 5)

Képviselője: dr. képviselő
(fél címe 5)

A per tárgya: energia ügyben hozott közigazgatási
határozat felülvizsgálat

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

Az elsőfokú bíróság és határozatának száma:
Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
6.K.33.034/2015/7.

A másodfokú bíróság és határozatának száma:
ővárosi Törvényszék 2.Kf.650.177/2015/8.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 2.Kf.650.177/2015/8. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.K.33.034/2015/7. számú ítéletét helyben hagyja.

Kötelezi a Kúria az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 80.000 (nyolcvanezer) forint együttes másodfokú perköltséget és felülvizsgálati eljárási költséget.

A 24.000 (huszonnégyezer) forint másodfokú és a 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperesi beavatkozó szám alatti felhasználási helyén a fogyasztásmérő berendezés 2011. július 4. napján végzett helyszíni ellenőrzése során, az ekkor készült jegyzőkönyvben rögzítettek szerint a 2 db hitelesítőpecsét hiányát, valamint a 2 db ZSG-s áramszolgáltató pecsét rongálását (zsinór vágását) észlelték, a mérőórát leszerelték, majd azt a felperes szakértővel vizsgáltatta meg. A leszereléskor a felhasználó által hasznosított helyiség bérlőjének alkalmazottja volt jelen. A felperes által megbízott szakértő megállapította, hogy a 2 db hitelesítő zárópecsét hiányzik és a másik 2 db üzemi ZSG hamis, így a fogyasztásmérő teteje eltávolítható, működése - belső szerkezetén látható nyomok nélkül - befolyásolható. A mérő pontossága megfelelő. A belső szerkezetében beavatkozásra utaló nyomokat találtak a számlamű rögzítőcsavarján. Az elvégzett vizsgálat alapján az idegenkezűség fennáll.
- [2] A felperes ezt követően Üzletszabályzata (a továbbiakban: ÜSZ) 6.10.2.f) pontja szerint 720.000 forint kötbért kívánt érvényesíteni a beavatkozó felhasználóval szemben, a körülmények részletes ismertetésével. A beavatkozó felhasználó panasszal élt élt az alperesnél.
- [3] A felperes 2012-ben fizetési meghagyás kibocsátását kérte a felhasználóval szemben, a felhasználói ellentmondás folytán perré alakult eljárásban a Járásbíróság a 2014. május 8. napján kelt 6.G.40.005/2013/25. számú jogerős ítéletével a felhasználót 720.000 forint tőke és annak kamata megfizetésére kötelezte a felperes részére. A felperes a polgári bírósági eljárásról az alperest, illetve a fogyasztói panasz folytán folyamatban lévő közigazgatási eljárásról a polgári bíróságot nem értesítette.
- [4] Az alperes a 2015. június 24. napján kelt FVFO-2015/1608-6. számú határozatával a panasznak helyt adott, megtiltotta a felperesnek a 720.000 forint végösszegű kötbér alkalmazását és kötelezte az engedélyest, hogy a megtett intézkedésekről a hivatalt 30 napon belül írásban értesítse.

A kereset és ellenkérelem

- [5] A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát és megváltoztatását kérte oly módon, hogy a rendelkező rész 2. és 3. bekezdését - a kötbér alkalmazásának megtiltása és a megtett intézkedésekről való értesítés tekintetében, valamint az indokolás megfelelő részét - a bíróság törölje. Azzal érvelt, hogy a panaszeljáráásban nyilatkozatát 2012. november 17-én megtette. Az alperes részéről intézkedés nem történt, míg időközben a polgári bíróság jogerős ítéletével a kötbér és járuléкаи megfizetésére kötelezte a beavatkozót. Utalt a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény

(a továbbiakban: Ket.) 19. §-ának (5) bekezdésére.

- [6] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú ítélet

- [7] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaposnak találta és az alperes határozatának rendelkező része 2. és 3. bekezdését hatályon kívül helyezte, ezzel összefüggésben a jogkövetkezmény tekintetében az alperest új eljárásra kötelezte. Az ítélet indokolásában a villamosenergiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: VET) végrehajtásáról szóló 273/2007.(X.19.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 2. számú melléklete és a Villamoshálózati Csatlakozási és Hálózathasználati Szabályzat (a továbbiakban: VHSZ) 23. §-ának rendelkezései alapján megállapította, hogy a felperesi ÜSZ 6.10.2.f. pontja alapján felhasználói szerződésszegésnek minősül, ha a fogyasztásmérő berendezést megbontja, megbontott vagy befolyásolt fogyasztásmérő berendezésen keresztül, vagy a fogyasztásmérő megkerülésével vételez. A polgári bíróság ítéletéből megállapíthatóan a felhasználói vitatott, felróható magatartás bizonyítására szakértői kirendelésére került sor és ennek alapján született meg a felhasználó beavatkozót marasztaló ítélet. A Ket. 19. § (5) bekezdésére alapítottnan megállapította a bíróság, hogy a polgári bíróságnak az ügy érdemében hozott döntése az eljáró hatóságra kötelező. A közigazgatási hatóság csak azt köteles vizsgálni, hogy a felhasználóval szemben követelt kötbérigény közlése időpontjában rendelkezett-e a szolgáltató kétséget kizáró bizonyítékkal arról, hogy a felhasználó szerződésszegése neki felróható volt. Ezzel szemben a polgári perben a szolgáltatói igényérvényesítés, a kötbérigény közlésének időpontjában rendelkezésre álló bizonyítékoktól nem függ, a szolgáltató a szerződésszegés bizonyítására további bizonyítási eszközöket vehet igénybe. Kifejtette a bíróság, hogy amennyiben a polgári bíróság ítéletével szemben a hatóság megtiltó rendelkezése maradna érvényben úgy feloldhatatlan és a polgári bíróság ítéletének ellentmondó közigazgatási rész döntés lenne érvényes. A határozat panasznak helyt adó rendelkezése, azaz az azzal kapcsolatban kifejtett hatósági álláspont és érvelés mindenben helytálló volt, a panasznak helyt adó rész döntés megalapozott volt. A kötbér alkalmazásának megtiltására és a tett intézkedésekről való értesítésre kötelezés tekintetében az alperesi határozat e két rendelkezését hatályon kívül helyezte és az alperest e körben új eljárásra kötelezte azzal, hogy újabb jogkövetkezményt állapíthat meg, mely nem lehet a kötbér alkalmazásának megtiltása.
- [8] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes fellebbezett, mivel álláspontja szerint a részben helyesen megállapított tényállásból az elsőfokú bíróság helytelen következtetésre jutott.
- [9] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A másodfokú ítélet

- [10] A fellebbezés elbírálása során a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a másodfokú bíróságnak állást kellett foglalni egyrészt abban, hogy a beavatkozó felhasználó felróhatósága a panasszal érintett szabálytalan vételezés miatt vele szemben érvényesíteni kívánt kötbér tekintetében, annak közlése időpontjában megállapítható-e vagy azt a szolgáltató kétség kívül bizonyítani tudta-e, másrészt abban a kérdésben kellett döntenie, hogy a fogyasztóvédelmi hatósági jogkörben eljáró alperes döntésére az időközben meghozott polgári bírósági ítélet milyen kihatással lehet.
- [11] Leszögezte a másodfokú bíróság, hogy kétségtelen, nem vitatott, módosított keresetében a felperes e vonatkozásban a bírósági felülvizsgálatát már nem is kérte, hogy az alperes jogszerűen állapította meg a felhasználó beavatkozó panaszának alaposságát, helyt adva annak. A felperes nem vitatta, hogy a felhasználó beavatkozóval szembeni kötbérigény közlése idején jogosultságának kétség kívüli alátámasztása nem állott meg. A jogsértés fogyasztóvédelmi hatósági jogkörben való megállapítása esetén az alperes a VET 57. § (4) bekezdése értelmében jogosult volt a szabálytalan vételezés miatt érvényesíteni kívánt jogkövetkezmény alkalmazásának megtiltására.
- [12] A másodfokú bíróság álláspontja szerint tévesen jutott az elsőfokú bíróság arra az álláspontra, hogy tekintettel az alperesi határozathozatalt megelőzően jogerőre emelkedett polgári bírósági ítéletre, amely a felhasználót a kötbér és kamatai megfizetésére kötelezte a felperes javára és e döntés fogamatba is ment, az alperes utóbb már a kötbér alkalmazását nem tilthatta meg. Rámutatott arra a másodfokú bíróság, hogy az ellenmondás az elsőfokú ítéletet önmagában nem indokolja tekintettel arra, hogy a töretlen bírói gyakorlat értelmében arról kellett döntenie, hogy a kötbérigény felperesi engedélyesi közlésekor bizonyított-e a felhasználó felróható szerződésszegő magatartása a jogszabályok és az üzletszabályzatban foglaltak szerint. A kötbérigény közlése időpontjában a felperesi szolgáltató valóban nem rendelkezett kétséget kizáró bizonyítékokkal arról, hogy a felhasználó szerződésszegése neki felróható volt.
- [13] A Ket. 19. § (5) bekezdésére való elsőfokú ítéletbeli hivatkozás kapcsán leszögezte a másodfokú bíróság, hogy a perbeli esetben szó sincs hatásköri kérdésről, hiszen a felperes és a felhasználó beavatkozó közötti polgári jogi igényről kétség kívül a polgári bíróság volt jogosult döntenie, míg a fogyasztóvédelmi hatósági alperesi döntés jogszerűségét a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban Pp.) XX. fejezete szerinti közigazgatási perben vizsgálhatta az első- és másodfokú bíróság. Az sem állapítható meg, hogy az „ügy érdemében” döntött a polgári

bíróság, mely az alperesi hatóságra kötelező érvényű lenne, hiszen a járásbíróság polgári jogi kérdéseket vizsgált, az alperes pedig fogyasztóvédelmi hatóságként vizsgálta a felperes eljárásának a jogszabályoknak és az üzletszabályzatnak való megfeleléseit. Ebből következően a másodfokú bíróság álláspontja szerint a Ket. 19. § (5) bekezdése az alperes VET 57. §-ának megfelelő döntési jogosultságát, illetve kötelezettségét nem korlátozza. Alaptalanul hivatkozott a felperes fellebbezési ellenkérelmében a Pp. 229. § (1) bekezdésében írtakra. Két külön hatáskörrel van szó a perbeli esetben, egy polgári bírósági és egy közigazgatási hatósági hatáskörrel, továbbá a két eljárás, illetve per nem ugyanazon tény- és jogalap által meghatározott. Tekintettel arra, hogy a felhasználói panasz alapossága nem vitás és a VET 57. §-a szerinti rendelkezések irányadók, az kétség kívül megállapítható, hogy a felperes a beavatkozóval szemben érvényesíteni kívánt kötbérigény közlésekor felróható szerződésszegés bizonyítékaival nem rendelkezett. Mindezek alapján a másodfokú bíróság azon álláspontra helyezkedett, hogy a panasznak való helytadásra tekintettel az alperes jogosult volt a VET 57. § (5) bekezdésében írtak szerint fogyasztóvédelmi hatóságként a kötbérigény közlésekor nem bizonyított felróható szerződésszegésre tekintettel megtiltani a kötbér alkalmazását, melyre az időközben meghozott polgári bírósági ítélet kihatással nincs. Az elsőfokú bíróság által felvetett ellentmondások feloldása a polgári bíróság hatáskörébe tartozik.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [14] A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Arra hivatkozott, hogy az sérti a Ket. 19. § (5) bekezdését és a Pp. 229. §-át. Kifejtette, hogy az alperesi hivatal a polgári per tárgyát képező kötbérkövetelés kérdésében nem dönthetett volna, határozatában kizárólag az engedélyes eljárásának vizsgálatára kellett volna szorítkoznia és ennek körében a panasz jogosságára vonatkozó döntést hozni, illetve egyéb szankciót alkalmazni. A kötbér alkalmazásától eltiltó döntés a polgári bíróság jogerős ítéletének felülbírálatát jelentené, amelyre viszont az alperesnek nincs már hatásköre. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság részletesen megvizsgálta az ügy összes körülményét, többek közt azt, hogy az alperes által idézett és határozatának alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezéseket és üzletszabályzati előírásokat a polgári bíróság is figyelembe vette.
- [15] A felperesi álláspont szerint a másodfokú bíróság jogértelmezése téves és a Ket. 19. § (5) bekezdésének második fordulatában foglalt elvbe ütközik. Ezeket a kérdéseket ugyanis a polgári bíróság már jogerősen eldöntötte. Hivatkozott a Pp. kommentárjára, a Pp. 229. §-ához fűzött magyarázatot illetően. Egyetértett a felperes az elsőfokú bírósággal abban, hogy ha az alperes és a másodfokú bíróság jogértelmezését fogadja el, akkor feloldhatatlan és a

polgári bíróság ítéletének ellentmondó közigazgatási rész döntés maradna érvényben. Ebben az esetben az alperesnek, mint közigazgatási szervnek gyakorlatilag szabad keze lenne abban, hogy döntésével egy bíróság által már jogerősen elbírált kérdést, kvázi rendkívüli perorvoslati fórumként felülbíráljon és a jogerős ítélettől eltérő döntést hozzon. Hangsúlyozta, hogy a kötbér, mint szankció alkalmazhatóságának tekintetében az alperes és a polgári bíróság hatásköre azonos, emiatt az alperes nem hozhat döntést erre vonatkozóan, ha jogerős polgári bírósági ítélet már rendelkezett erről.

- [16] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [17] A felülvizsgálati kérelem alapos.
- [18] A Kúria álláspontja szerint az ügyben eljáró bíróságok megfelelő alapossággal feltárták és rögzítették ítéleteik indokolásában az ügyben irányadó tényállást, abból azonban a másodfokú bíróság téves jogkövetkeztetést vont le.
- [19] Kiemeli a Kúria, hogy a felülvizsgálati eljárás során a Pp. 270. § (2) bekezdése és 272. § (2) bekezdése értelmében kizárólag a jogerős ítélet jogszerűsége vizsgálható, a Pp. 275. § (2) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben.
- [20] Hangsúlyozza a Kúria, hogy a közigazgatási perben a bíróság feladata a keresettel támadott közigazgatási határozat jogszerűségének megítélése volt, a Pp. 339. § (1) bekezdésének megfelelően. A másodfokú bíróság álláspontjával szemben ennek során nem volt figyelmen kívül hagyható, hogy a polgári bíróság a kötbér jogszerűségének tárgyában – a perben felülvizsgált közigazgatási határozat meghozatalát megelőzően – már jogerősen döntött. Kétségtelen, hogy a polgári bíróság részben más perbeli felállás mellett (a polgári per alperese a jelen per alperesi beavatkozója volt), polgári jogviszonyból eredő jogvitát bírált el, azonban a kötbér szankció alkalmazásának jogszerűsége tárgyában hozott ítéletet, amikor is annak megfizetésére kötelezte a fogyasztót. Ezen ítélet 2014. július 1-jén – fellebbezés hiányában – jogerőre emelkedett, az ítélet szerinti kötelezést az alperesi beavatkozó végre is hajtotta.
- [21] A Kúria álláspontja szerint megalapozottan hivatkozott arra a felperes felülvizsgálati kérelmében, hogy a perben felülvizsgált – a polgári bíróság ítéletének jogerőre emelkedését követően, 2015. június 24-én kelt – alperesi határozat a Ket. 19. § (5) bekezdésébe ütközött.
- [22] Ezen törvényi előírás szerint ha a bíróság valamely ügyben a hatáskörét vagy annak hiányát állapította meg, vagy az ügy érdemében határozott, ez a döntés az eljáró hatóságra kötelező.
- E jogszabályhelyhez fűzött törvényi indokolás szerint „....a

közigazgatásra kötelező jogszabályok értelmezésére a közigazgatás szervei általában jogosultak, és e tevékenységüket, mint minden más közigazgatási tevékenységet, az irányításra jogosult szervek irányíthatják. Ennek korlátja a bírósági jogértelmezés elsődlegessége, amit maga az Alaptörvény is biztosít. A közigazgatási határozatok törvényességének ellenőrzése a bíróságok hatásköre, így a közigazgatás jogértelmezésének követnie kell a bírói gyakorlatot [121/2009.(XII.17.) AB határozat]. Ennek az elvnek is az egyik aspektusa a bírói hatáskör elsődlegessége, amely nem csak közigazgatási bírósági - közigazgatási hatósági viszonylatban értelmezhető, hanem általában, a bíróság által megállapított hatáskör a közigazgatási hatóságok számára irányadó."

- [23] A polgári ítéletből kitűnően a polgári per bírósága nemcsak a hatáskörét állapította meg, hanem a felperes kötbérigénye megalapozottságáról is döntött, annak megfizetésére kötelezte az alperesi beavatkozót, tehát jogszabálysértően járt el az alperes akkor, amikor ezt figyelmen kívül hagyva eljárása során ezzel ellentétes tartalmú rendelkezést hozott.
- [24] Nem vitásan az alperesnek a Vet. 57. §-a szerint fogyasztóvédelmi jogkörében eljárási jogosultsága volt, azonban ez nem terjedhetett odáig, hogy a polgári bíróság jogerős ítéletbeli azonos tárgyú rendelkezését „felülírja”. Ez sem a másodfokú bíróság érvelése szerinti „két külön hatáskör”, „két eljárás”, sem a közigazgatási eljárás sajátosságai nem igazolták.
- [25] A Kúria az elsőfokú bíróság azon okfejtésével értett egyet, mely szerint a kötbér tekintetében hozott alperesi intézkedés nem volt védhető - az ellentétes tartalmú jogerős polgári ítélet tükrében -, tehát ezen rendelkezés hatályon kívül helyezése és az alperes e körben történt új eljárásra kötelezése volt a jogszerű megoldás az ítélet és az utóbb hozott alperesi határozat között nyilvánvalóan fennálló ellentmondás feloldása érdekében.
- [26] Minderre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet jogszabálysértő a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben, ezért azt a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, az első bíróság ítéletét pedig a Pp.253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Záró rész

- [27] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.
- [28] A másodfokú és a felülvizsgálati eljárásban felmerült felperesi perköltség megfizetésére a Kúria az alperest a Pp. 270. § (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdés szerint kötelezte.
- [29] A tárgyi illeték feljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes személyes illetékmentességére tekintettel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. §

(1) bekezdése és 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2017. június 27.

**Dr. Kovács András sk. a tanács elnöke, Dr. Fekete Ildikó sk. előadó
bíró, Dr. Kovács Ákos sk. bíró**

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő